

Sedan flera år tillbaka pågår ett viktigt arbete med att byta ut undermåliga avlopp runt om i Sverige. Vi vill i denna debattartikel belysa ett antal viktiga punkter

- Spridning av avloppsslam på åkermark - förlegat
- Vikten av teknikneutralitet
- Kommunala miljöpolicyer i strid med verkligheten
- Fel reningsteknik en miljöbov – men på annat konto
- Skattelättnader vid investering i nytt avloppssystem

2018 gav regeringen ett kommittédirektiv i syfte att ”*Spridning av avloppsslam bör fasa ut och ersättas av tekniker där fosfor återvinns utan att miljö- och hälsoskadliga ämnen sprids*”. Trots detta pågår experiment i vissa kommuner runt om i landet. Dessa experiment härstammar ofta från miljöinspektörer och miljökontor som ofta blandar egna åsikter med samarbeten man har med privatägda konsult och utbildningsbolag med vinstintressen. I grunden är syftet gott men går ofta väldigt fel och de som drabbas är de fastighetsägare som har egna avloppsanläggningar.

Som politiker, i nämnder med ansvar för miljön i kommunen där man verkar, är det lätt att som lekman lyssna för mycket på de förvaltningar som får i uppdrag att utreda och komma med förslag på miljöpolicyer och miljöarbetet. Detta grundar sig allt som oftast i bristande kunskap i ämnet.

Konsekvenserna av detta blir att kommuninvånare får och fått lägga sina pengar på experiment som såväl urinsorterande avloppslösningar och separerande avloppsteknik med slutna tankar för toalettvattnet och separata BDT-system. Kommuninvånare har fått betala enorma summor, ibland 100-200 000 mer för ett nytt avloppssystem på grund av policy som inte har något stöd i lagen. Något som, när policyer ändrats, de som dröjt med att åtgärda sina avlopp sluppit.

En tillnyktring har som tur är skett i kommuner såsom Uddevalla och Tanum men tvångsmetoderna fortsätter i kommuner som Stenungssund och Orust. Både vid nybyggnation men också vid utbyte av befintliga avloppsanläggningar. I en tid där vi dagligen talar om minskade fossila utsläpp påtvingas system som ökar lastbilstransporterna med 100-300%.

I ett samtal med en miljöchef visste inte ens miljöchefen eller nämnden vart man körde slammet från de slutna tankarna som man påtvingar fastighetsägarna. *Troligen körde man ut det ur kommunen då kommunens eget reningsverk inte kan ta emot det.* Man visste inte helt säkert. Uppenbarligen hamnar dessa transporter på ett annat miljökonto som inte belastar miljökontor och nämnd men direkt invånare både i plånbok och boendemiljö.

Genom att ha en tvingande policy kan fastighetsägare som skall byta ut sitt avlopp eller bygga nytt inte investera i den för fastigheten bästa avloppslösningen. Oavsett om det är ett minireningsverk, sluten tank, komposttoalett eller något annat.

Utöver att ha en direkt hämmande effekt på den egna kommunen, exempelvis nybyggnation eller kommuninvånaren köpkraft, hämmar det direkt all teknikutveckling.

Det är knepigt att kommunala nämnder och miljökontor till och med går emot vad riksdagen har för miljömål. Naturvårdsverket har i uppdrag att öka återförandet av fosfor till åkermark, inget om kväve vilket ofta är en argumentation kring resonemanget kring slutna tankar. Regeringen har dessutom gett i uppdrag att utreda förbud av spridning av slam på åkermark då detta slam innehåller en mängd föroreningar som man inte vill ha ut på marker och till grundvatten.

Vi i branchorganisationen MRV strävar efter ett teknikneutralt förhållningssätt. Det kommer att gynna vår natur och framtid. Vi får ofta höra att medlemsföretagen vill tjäna pengar, och det vill självklart våra medlemmar, vilket alla med en affärsverksamhet vill. Det gäller även grusgropen, tillverkaren av ett vakuumsystem, konsult/utbildningsföretag med nischade inriktningar inom VA etc, etc. Men det innebär inte att vi inte vill ta ansvar för miljön, tvärtom.

Inom MRV tar vi ansvar för de produkter som säljs så att fastighetsägare som investerar i ett system från ett MRV-företag skall känna sig trygg både med tanke på sig själv men även för miljön. Restprodukten i reningsverk passar mycket bra ihop med det kommunala slammet och det höga näringsinnehållet av fosfor kan återföras in i kretsloppet.

För att öka på utbytstakten anser vi att skattelättnader bör införas på avloppssystem. Det skulle kunna vara genom att hela investeringen för nytt avlopp blir ROT-grundande eller att en lägre momssats på dessa varor och tjänster införs.

Genom att miljökontor och dess nämnder förhåller sig teknikneutrala i frågor kring avlopp kommer inte den oro som idag förekommer att sprida sig ytterligare. Miljökontoren kommer kunna arbeta effektivare då det idag sker än mängd onödiga kompletteringar och överklagningar. Detta kommer gynna alla parter, politiker, tjänstemän, invånare men framförallt miljön.

Terje Skaarnes

MRV - Branchorganisationen MRV för EN-godkända minireningsverk

